

Telegrafu Roman

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pe un an 24 ecronae.
Pe șase luni 12 ecron. — Pe trei luni 6 ecron.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze
Administrației ziarului "Telegrafu Român", Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele
să se adreseze Redacției "Telegrafu Român", str. Măcelarilor Nr. 45.
Serisori nefrancați se refuză. — Articoll nepublicați nu se însoțiază.

INSERȚIUNILE:

Un șir cu litere mărunte pentru înțita oră 30 fil,
pentru a doua- și a treia oră câte 20 fil.
Pentru inserate mai mari după învoială.

Nr. 1409/1918 Pres.

VASILIE,

cu mila lui Dumnezeu smeritul Arhiepiscop și Mitropolit al bisericii
ortodoxe a Românilor gr.-or. din Ungaria și Transilvania.

Prea cucernicilor protopresbiteri, cucernicilor preoți și vouă tuturor drept credinșilor creștini ai de Dumnezeu păzitei noastre arhiecepe Transilvane, dar și pace dela Dumnezeu cel mărit în Sfânta Treime, iar dela smerenia mea binecuvântare arhierescă cu dorința ferbinte de mântuire și vecinică fericire în Domnul.

Sfânta noastră biserică ca o mamă învățătoare ne înfățișează, într-o formă văzută, în serviciul său dumnezeesc, învățătura sa despre credință, nădejdea și dragostea creștinească, — și prin cefiri din sfinte cărți: Apostol, Evanghelie și Psaltire, — apoi prin cântări duhovnicești și prin închinăciunea sfințelor icoane, care ne zugrăvesc toate întâmplările cele mai însemnate ale mântuirii noastre, — îndemnând cu stăruință pe creștinii a-și însuși aceste virtuți cerești.

Un serviciu dumnezeesc osebit a statorit biserica pentru postul cel mare, atât în ce privește rânduiala sfințelor slujbe, cât și în viețuirea credinșilor. Pentru că și în viețuirea credinșilor, pentru că și în viața zilelor de preste an sunt lasate de Dumnezeu pentru po-căință, curățirea de păcate și pentru desăvârșirea noastră, totuși zilele sfântului și marelui post sunt recomandate într-un mod deosebit de cătră sfânta biserică a le întrebuintă spre scopul mântuirii noastre.

Sfinții Părinți și dascăli ai bisericii, după pilda Mântuitorului nostru Iisus Cristos au rânduit sfântul și marele post ca un timp de reculegere, de deșteptare și învoire sfințitească pentru totuși creștinii, tineri și bătrâni, bărbați și femei, bogați și săraci, învățați și neînvațați, și ca sugete la cele de folos spre zidirea lor, — să se nevoiască spre îndreptarea și deplinarea lor, și să pună în lucrare învățăturile de suflet folositoare, cari biserica le vestește, mai vărtos acelea, de a lăpăda necruțarea și pofele lumești, și a viețui cu trezie, cu dreptate și cu bunăcredință.

Postul se recomandă de sfânta noastră biserică ca necesar pentru sănătatea trupului, ca necesar chiar și pentru desvoltarea și înălțarea sufletului. Niemenea nu poate tăgădui, că schimbarea mâncărilor, schimbarea carnea cu legume, și înfrânarea totală în unele timpuri și ocazii, contribuie la curățirea sângelui, la sprinteneția și sănătatea trupului. «Întreabă pe doctori, — zice sf. Ioan Gură de Aur, — și-ți vor spune lumuri, că cumpătarea este marea sănătătii, pe când necumpătarea și îmbuibarea este pricina multor boale.»¹ «Postul este veselia sufletelor, înfrumusețarea bătrânilor, disciplina și educaținea tinerilor, diadema și ornamentul a toată vârsta și sexul.»² Iată pentru ce legea postului

s'a recomandat Asă de mult de legiutorii Vechiului Testament și de legiutorii și filozofii tuturor popoarelor.

Grecii cei vechi, înainte de a întreba oracolele lor (proorocii păgân) despre întâmplările viitoare, — spre a se invrednici de răspuns, înneau un post aspru de 2—3 zile. Despre Romani povesteste Tit Liviu, că au decretat în fiecare cinci ani un post în onoarea zeiței Ceres. Regele Numa Pompiliu, care însuși adevărat jertfa în fiecare an, se pregăt看ă mai înainte prin post. Iuliu Caesar postea totdeauna odată pe lună, seara; împăratul August se lăudă, că a postit odată, ca și Iudeii, toată ziua până seara. Despre filozoful Pitagora se zice, că a postit 40 zile. Asemenea recomandau foarte mult postul și filozofii Stoicieni. Seneca aproape un întreg s'a înfrânt de carne și de pește, ceea-cel i-s'a făcut, cum zice el, o deprindere duică, fiindcă i-se părea, că sufletul devine mai ușor și mai sprintin.³

Legea postului există dela începutul lumii și se întemeiază pe necesitatea firii omenești. Iisus Cristos nu numai că n'a desfrânt legea postului, ci a aplicat-o el însuși, postind 40 de zile înainte de a începe activitatea sa publică: predicarea evangheliei.

Biserica având în vedere nenumăratele nevoi trupești, nenumăratele ocupațiuni, cu cari omul este dator să vină în ajutorul familiei și al societății în genere, a întocmit sfințele posturi, ca stadii, sau stațiuni pentru cei ce vor să se desăvârșască duhovnicește, și le-a așezat în timpurile cele mai potrivite ale anului. «Păstrarea înfrânării, — zice sf. Leon cel mare, — este întipărită în patru timpuri, pentru că cunoaștem noi în curgerea anului, că nenețat avem trebuință de curățire, și că în cursul vieții noi totdeauna trebuie să stăruim de a nimici prin post și rugăciune păcatul, care se îmulțește prin îngreunarea trupului și prin necruțarea dorințelor.»⁴ Astfel, înem postul de primăvară, sau postul lui Săn-Petru; postul de toamnă, sau postul Sfinței-Mării, și postul de iarnă, postul Nașterii Domnului.⁵ Asă primăvara, când schimbarea aerului are o

¹ Anno peracto, non tantum faciliis mihi erat consueto, sed dulcis. Agilitorem mihi animam esse credebam, etc. — Epist. 108.
² Sermo XIV.
³ S. Leo M. Serm. 8. De jej. dec. mena.

influință deosebită asupra organismului nostru trupeș, și când înviera naturii, reînvierea plantelor ne pune în privire într-un mod atât de vorbitor reînvierea din amorie și renașterea noastră duhovnicească, — biserica ne întimpină cu postul cel mare, postul cel mai lung și mai necesar, postul lui Iivierii sau al Paștelor. Acest post se numește mare, pe de o parte pentru însemnătatea așezării lui, iar pe de alta, pentru că este mai lung decât toate celelalte posturi, — se mai numește și postul patruzecimeii, păresimi.⁶

Postul cel mare se deosebește de celelalte atât prin asprimea înfrânării, cât și prin tonul de umilință al serviciului dumnezeesc, care este un serviciu de doliu și de poacăință. Pentru a deștepta în noi și mai mult simțământul nevredniciei noastre, biserica în zilele postului celui mare, afară de Sâmbăta și Dumineca, săvârșește numai liturgia darurilor celor mainainte sfințite. Tot serviciul dumnezeesc al marelui post trebuie a se săvârși cu multă liniște, fără grăbire, cu cea mai mare evlavie. În Păresimi preoții trebuiezintă sfințele odjizii de colorare neagră. Astfel biserica, chiar și prin forma din afară a serviciului dumnezeesc ne învăță, ce trebuie să se săvârșască în launtru nostru, căci în inima celui ce se căiește, nu trebuie să fie atunci nimica altceva, decât în-tristatea cea duhovnicească și dorința ferbinte, de a dobândi lumina de sus și a ni se deschide prin rugăciune ușile milostivirii lui Dumnezeu.

«Acesta sfințe zile a Patruzecimeii, datorim noi, fraților, — zice fericitul Augustin, — a le petrece cu tot respectul, fără ca să ne înapăimântăm de lungimea lor; cu cât sunt mai multe zile de post, cu atât este mai folositoare doctoria; cu cât este mai lungă calea înfrânării, cu atât este mai bogată câștigarea mântuirii. Dumnezeu ca doftorul sufletelor noastre a așezat pentru cei evlavioși timpul cel mai potrivit de a preamări, iar pentru cei păcătoși timpul cel mai potrivit de rugăciune, pentru unii, ca să caute liniște, iar pentru alții, să se roage de iertare. Timpul patruzecimeii este potrivit, — nici surtul pentru preamări nici lung pentru îndurări. Sfânta și mântuitoare este calea patruzecimeii, pe care mergând păcătoșul, își atrage prin poacăință îndurarea lui Dumnezeu, iar evlavioșii liniște.»⁷

Trebuie dar bine înțele, iubitorilor, că postul nu este numai schimbarea mâncărilor de carne cu legume, sau înfrânarea totală de hrană, în parte, sau pe o vreme, ci post este orice faptă, a lăpădării de sine. Adevărul post este schimbarea vieții, «să se întoarcă fiecare din calea cea rău», să se înfrâneze nu numai de mâncare, ci și de păcate, — nu numai de carne, ci și de pofele trupești, precum ne învăță biserica zicând: «Postindu ne, fraților, trupește, să ne postim și duhovnicește, — să deslegăm toată legătura nedreptății, să rupem încurcătura tocmelelor celor

silnice, tot zăpislul cel nedrept să-l spargem. Să dăm flămânșilor pâne, și pe săracii cei fără de case să-i aducem în casele noastre.»⁸ Pentru că «de bucate postindu-te, sufletul meu, și de pofte necurățindu-te, în deșert te lauzi cu nemănecarea, că de nu ți se va face ție pricină de îndreptare, ca un mincinos vei fi urât de Dumnezeu.»⁹ Postul trebuie să fie deci un prilej de umilință și rugăciune, un îndemn spre milostenie și fapte bune, timp de spirire în credință, și pregătire pentru primirea sfințelor taine.

Postul trupeș, oricât de aspru ar fi, fără cel sufletesc, fără faptele dragostei creștinești, fără rugăciuni și milostenie, nu aduce folos. De aceea zice Sf. Ioan Gură de aur: «Respect postului, nu celuice-i înfrânare de mâncări, ci depărtare de păcate. Caci celele socoteste postul numai abținere de mâncări, acela este care-l necinstește. Postești? Arată-mi prin faptele tale! Ce fapte? — vei zice, — Dacă vezi sărac, miluște-l, dacă vezi pe inimic, împacă-te, dacă vezi amic sporind, nu-l pizmu; dacă vezi frumșeț, întoarc-ți privirea. Așadar să nu postestească numai gura, ci și ochiul și urechea, picioarele și mâinile, și toate membrele trupului nostru. Să postestească mâinile, curate fiind de răpire și șgărcenie, — să postestească picioarele, depărtându-se de drumul ce duce la priverileșile nelegiuite, — să postestească ochii, nevoindu-se de a nu privi la frumșeți străine și trecătoare, — să postestească urechea, neascultând clevertiri și vorbe necuvincioase, — să postestească și gura de vorbe rușinoase și defăimări, căci ce folosește înfrânarea de carne și pește, dacă mușcăm pe frații noștri și i sfășiem? Ca celele calumniază, a mântăcar carne din frate, a mușcat din trupul deaproapeului.»¹⁰

Dacă creștinii și oamenii preste tot ar păzi postul așa, dupăcum îl propovădește biserica, atunci n'ar fi certe și dușmăni între oameni, n'ar fi răboai și vărsări de sânge între neamuri. Căci «să presupunem, — zice sf. Ioan Gură de aur, — că tu nu poți postii în cea cauza, că ți-e zdruccinată sănătatea, — dar spune-mi mie, pentrucă nu te impacii cu vrășmașul tău? Nu cumva și în aceasta te desvinovătești cu neputința trupului? Dacă tu ascuzi în tine răutatea și pizza cătră cineva, — ce desvinovăție areți? Ca să te desvinovătești în aceasta cu lipsa de sănătate nu poți.»¹¹

Pentru aceasta zice sf. Vasilie cel mare: «Adevărul post este înstrăinarea de rău, înfrânarea limbii, depărtarea de mânie, fugirea de patimi, de vorbirea de rău, de mincună, de jurământ strămb. În acestea stă bună-tatea postului.»¹² «Ca e-los este a postii cu trupul, și apoi a-ți umple sufletul cu mi de răutatei?»¹³

⁷ Triod, stihila de Miercuri seara în săpt. 1-ia a postului mare.
⁸ Triod, stih. de Miercuri dim în săptămăna brăzei.

⁹ Chrysostom, Omil. 10. la facere.
¹⁰ Omil. 3. Stat.
¹¹ Omil. 2. despre post.
¹² Omil. 8. în heximeros.

⁶ Dela cuvântul latinesc Quadragesima.
⁷ LXIX. Sermo de tempore.

„CASSA DE PĂSTRARE (REUNIUNE) în SĂLIȘTE“.

Convocare.

P. T. Membrii «Cassei de păstrare (reuniune) în Săliște» sunt invitați la

a XXXIV-a adunare generală ordinară,

conform §. 15 din statute, pe Joi în 28 Martie st. n. 1918, la 3 ore p. m. în sala festivă a școlii gr.-or. rom. din Săliște, pe lângă următorul

Program:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale.
2. Raportul direcțiunii.
3. Raportul consiliului de inspecțiune.
4. Stabilirea bilanțului pro 1917 distribuirea profitului net și votarea absoluturii.
5. Urcarea capitalului social.
6. Modificarea § lor 3, 10, 16, 21 și a alineatului 2 din §. 8.
7. Alegerea a 2 membri în direcțiune cu mandat de 6 ani.
8. Autorizarea direcțiunii de a face eventuale schimbări reclamate de tribunalul reg. ca for comercial.

Domnii membri cu vot decisiv, — adică aceia, cari sunt trecuți cu cel puțin 3 luni înainte de adunare în registrul membrilor, — sunt în sensul dispozițiilor §. 10 din statute rugați a-și depune părțile de fondare și documentele de plenipotență la cassa institutului cel mult până în 26 Martie, iar la institutele cari sunt membre la «Solidaritatea» până la 24 Martie 1918.

Săliște, în 3 Martie 1918.

1-1 (46)

Direcțiunea.

Active.	Contul Bilanț.	Passive.	
	Cor. fil.	Cor. fil.	
Cassa în număr	239,931-66	Capital societar	500,000—
Bon în Giro-Conto la banca	6,049-25	Fondul de rezervă	225,645-79
sastro-ungară	245,980-91	Fondul de binefaceri	52,098-09
Cambii	303,672-50	Fondul unui spital public în	
Cambii cu acop. ipotecară	127,108—	Săliște	93,275-77
Imprumuturi ipototecare	430,780-50	Fondul de pensiuine	420,095-88
Conturi curente cu acoperire	504,671-16	Depuneri spre fructificare	3,988,764-03
Credite personale	1,020,679-26	Creditori	7,863-39
Efecte publice*)	101,820-50	Dividende neridicate	5,856—
Aceți dela diverse bănci	1,591,784—	Interese anticipate pro 1918	5,076-25
Capitule elocute la alte bănci	220,380—	Profit transpus din anul trecut	2,450-61
Casa institutului	300,968—	Profit net	67,696-06
Realități de vânzare	94,000—		
Imprum. din fondul de binefaceri	52,098-09		
Depunerea inființând. spital public în Săliște	93,275-77		
Depunerea fondului de pensiuine	49,076-23		
Mobiliar	3,800—		
Amortizare	400—		
Debitori	27,422-27		
Interese trans. rest. la Imprum. ipotec.	19,636-16		
	4,997,802-82		4,997,802-82

*) Din acestea efecte de stat N. K. 615,854—

Contul Perdere și Profit.

Debit.	Contul Perdere și Profit.	Credit.	
	Cor. fil.	Cor. fil.	
Interese pentru depuneri spre fructificare	136,671-83	Profit transpus din anul trecut	2,450-61
Spese: salare și bani de cvartir	41,178-54	dela cambii	46,422-68
marce de prezență	1,345—	dela imprumuturi ipotecare	57,373-56
impriinate, registre, porto,	8,416-78	dela credite de cont-curent	52,203-63
diverse	50,940-32	dela efecte	16,017-77
Contribuțiune: directă	9,559-37	dela efecte elocute la alte bănci	17,354-49
10% după interesele dep.	13,667-19	Chirii	271,358-27
	23,226-56	Provizorii, profitul la monete și alte venituri	3,403-42
Amortizări: din casele institutului	1,000—		
din mobiliar	400—		
	1,400—		
Profit transpus din anul trecut	2,450-61		
Profit net	67,696-06		
	282,385-38		282,385-38

La finea anului 1916 au fost 328 membri, în anul 1917 au repășit 2 membri, de nou a intrat 1 membru, la finea anului 1917 au fost 327 membri cu 2500 părți de fondare.

Săliște, la 31 Decembrie 1917.

DIRECȚIUNEA:

- Dr. N. Calefariu m. p., Dr. C. Harția m. p., Dr. I. Lupaș m. p., Dr. I. Strolia m. p.
 Dr. N. Lăpădat m. p., D. Roșca m. p., I. Chirca m. p., I. Popa m. p.
 Petru I. Coșma m. p., I. Bărzan m. p., I. Răduciu m. p.

Subsemnatul consiliu de inspecțiune am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă și în consonanță cu registrele institutului.

Săliște, în 3 Martie 1918.

- Dr. D. Borgia m. p., I. Schitea m. p., C. Criștiu m. p., P. Giura m. p.

Redactor responsabil Dr. Oheorghe Coșma.

„DECEBAL“

Institut de credit și economii, societate pe acții în Deva.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «DECEBAL», societate pe acții în Deva, se invită conform §-lui 17. din statute la

a VIII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Deva la 20 Martie st. n. 1918, la 2 ore d. a., în localul institutului, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Constituirea și designarea a doi notari și doi scrutători.
2. Raportul direcțiunii, prezentarea conturilor: Bilanț, Profit și Perdere pe anul 1917, raportul comitetului de supraveghiere și hotărârea asupra profitului curat, fixarea marcelor de prezență pe anul 1918.
3. Alegerea a 3 membri în direcțiune pe timp de 3 ani (§ 32. din statute).
4. Eventuale propuneri.

În lipsa membrilor recerți adunarea se va ține în înțeles §-lui 23 din statute la 27 Martie 1918 tot la timpul și în locul indicat.

Domnii acționari, cari doresc a lua parte la această adunare fie în persoană, fie prin plenipotență, au să depună acțiunile și plenipotențele la cassa institutului sau la casa altor institute, membre ale «Solidarității» conform §-lui 20 din statute.*)

Din ședința ordinară a direcțiunii ținută la 20 Februarie 1918.

Dr. Ioan Dobre m. p., v.-președinte

1-1 (44)

Dionisie Ardelean m. p., notar.

*) 20. Numai acei acționari au drept de vot, cari sunt trecuți cu proprietari de acții în registrul societății și cel puțin 3 luni înainte de termenul adunării generale și cari depun cu 24 ore înainte de aceasta, pe lângă revers acțiunile lor, eventual în locuri desemnate prin direcțiune.

Aziul despre depunerea acțiunii la locurile desemnate, are să sosească cu 24 ore înainte de ținerea adunării, altcum se privește de întârziat.

Contul Bilanț cu 31 Decembrie 1917.

Active—Vagyon.	Márlegszámla 1917. évi december hó 31-én.	Passive—Teher.		
	K f	K f		
Cassa în număr	Pénziár készlet	Capital societar	Részvénytőke	60,000—
Bon la alte bănci	Követelések más bankoktól	Fonduri	Tartalékok	
	154,186-75	Fondul de rezervă	Tartalékok	35,000—
Cambii de bancă escontate	Váltóokozók	Cambii de bancă escontate	Váltóokozók	3,384-84
Imprum. pe oblig.	Kötelezők	Imprum. pe oblig.	Kötelezők	776-60
Efecte	Értékpapírok	Efecte	Értékpapírok	1,735-04
Casa institutului	Intézetek háza	Casa institutului	Intézetek háza	30,906-48
Realități	Ingatlanok	Realități	Ingatlanok	4,245-76
Plăți la «Pénzünelvélő központ»	Befizetés a Pénzünelvélő központ részére	Plăți la «Pénzünelvélő központ»	Befizetés a Pénzünelvélő központ részére	800—
Pesti Hazai Első Takarékpénzt. Egyesület	104—	Pesti Hazai Első Takarékpénzt. Egyesület	104—	
	419,972-42		419,972-42	

Contul Profit și Perdere

Debit—Tartozik.	Nyeresség és Veszteség-számla.	Credit—Követel.		
	K f	K f		
Interese de depuneri spre fruct.	Tartozások	Interese	Kamatok	
Kárekebetéti kamat	10,549-43	de escout	váltók után	8,325-70
Spese	Költségek:	de oblig.	kötelezővények után	15,012-03
de biro	irodai	după depuneri proprii	saját beletek után	3,400-27
salare	fizetések	după depuneri proprii	saját beletek után	26,738—
	7,200—	10,299-32		
Dare	Adók:	Directă și amnunci	egyedirect	és amnunci
10% după int. de dep.	10% după int. de dep.	10% după int. de dep.	10% după int. de dep.	3,508-04
Betétkamatadó	1,066-57	Betétkamatadó	1,066-57	
Marce de prezență	Jelenléti díjak	Marce de prezență	Jelenléti díjak	314—
Amortizare	Leírások:	dela efecte	értékpapírok után	354—
din mobiliar	lejárászámlák	din mobiliar	lejárászámlák	600—
Profit curat	Tiszta nyereség	Profit curat	Tiszta nyereség	7,790-92
	34,482-28		34,482-28	

Deva, la 31 Decembrie 1917.

Alexandru Moldovan sen. m. p., director executiv — igazgató.

Ioan Antal m. p., contabil — könyvelő.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

- Dr. Ioan Dobre m. p., v. președinte — h. elnök. Alexandru Petru m. p.
 Dr. C. Moldovan m. p., Dr. P. Groza m. p., I. Botean m. p., V. Candrea m. p.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat exacte — Alóíróit felügyelőbizottság jelen számlákat megvizsgálta és helyesnek találta.

Deva, la 8 Februarie 1918.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE: — A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

- Domnic Raftu m. p., A Leszloan m. p., I. Petrovici m. p., N. Duma m. p.

Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane.